

Maakuntavaltuusto 2017-

28.03.2022

AIKA 28.03.2022 Klo 10:00 - 14:15
Tauko klo 12:26 - 21:50

PAIKKA Etäyhteydellä, Teams

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
2	Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta	6
3	Talousraportti 01/2022	7
4	Valtuustoaloitteet	9
5	Eron myöntäminen Kari Pääkköselle maakuntahallituksen jäsenyydestä	14
6	Maakuntahallituksen jäsenen valinta Kari Pääkkösen tilalle	15
7	Eron myöntäminen Kari Pääkköselle maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtävästä	17
8	Maakuntahallituksen puheenjohtajan valinta Kari Pääkkösen tilalle	18
9	Maakuntahallituksen varajäsenen valinta Jouni Ruuskasen tilalle	20
10	Tilannekatsaus Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisesta	22
11	Kainuun edunajamisen tavoitteet ja kärkihankkeet	24

KOKOUSAIKA 28.03.2022 klo 10:00 - 14:15**OSALLISTUJAT**

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Päätöksentekijät	Polvinen Mikko	10.00 - 14.15	puheenjohtaja	
	Kortelainen Juha	10.00 - 14.15	mv 1. vpj	
	Seppänen Juhani	10:24 - 14.15	mv 2. vpj	Saapui §:n 4 käsittelyn aikana
	Affman Valtteri	10.00 - 14.15	jäsen	
	Enroth Paavo	10.00 - 14.15	jäsen	
	Hatva Teuvo	10.00 - 14:10	jäsen	Poistui §:n 11 käsittelyn aikana
	Heikkinen Aila	10.00 - 14.15	jäsen	
	Hekkala Heikki	10.00 - 14.15	jäsen	
	Huotari Riikka	10:20 - 14.15	jäsen	Saapui §:n 4 käsittelyn aikana
	Immonen Marjatta	10.00 - 14.15	jäsen	
	Karjalainen Tuukka	10.00 - 14.15	jäsen	
	Karppinen Veli-Matti	10.00 - 14.15	jäsen	
	Kemppainen Tuovi	10.00 - 14.15	jäsen	
	Keränen Silja	10.00 - 14.15	jäsen	
	Korhonen Hannu	10.00 - 14:00	jäsen	Poistui §:n 11 käsittelyn aikana
	Korhonen Mari	10.00 - 14.15	jäsen	
	Korvajärvi Tuula	10.00 - 14.15	jäsen	
	Kuvaja Karoliina	10.00 - 14.15	jäsen	
	Kyllönen Jaakko	10.00 - 12:00	jäsen	Poistui §:n 10 käsittelyn aikana
	Kyllönen Sari	10.00 - 13:54	jäsen	Poistui §:n 11 käsittelyn aikana
	Lämpsä Jouni	10.00 - 14.15	jäsen	
	Partanen Minna	10.00 - 13:55	jäsen	Poistui §:n 11 käsittelyn aikana
	Pyykkönen Jari-Pekka	10.00 - 14.15	jäsen	
	Pääkkönen Matti	10.00 - 14.15	jäsen	
	Pöllänen Tuija	10.00 - 14.15	jäsen	
	Rajala Seppo	10.00 - 14.15	jäsen	
	Sorvari Yrjö	10.00 - 14.15	jäsen	
	Sotala Anssi	10.00 - 14.15	jäsen	
	Säkinen Timo	10.00 - 14.15	jäsen	
	Toivanen Pinja	10.00 - 14.15	jäsen	
	Veteläinen Milla	10.00 - 14.15	jäsen	
	Kyllönen Tiina	10:00 - 14:02	varajäsen	Poistui §:n 11 käsittelyn aikana
	Moilanen Toivo	10:00 - 14:15	varajäsen	
	Tervonen Miariikka	10:00 - 14:15	varajäsen	Poissa klo 13.01-13.35 §:n 11 käsittelyn aikana
	Seppänen Sakari	10:38 - 11:51	mh:n puh.joht.	

Poissa	Kangasharju Marjo	jäsen	
	Liikanen Anu	jäsen	
	Nykänen Kati	jäsen	
	Pakkala-Juntunen Sanna	jäsen	
	Pääkkönen Kari	maakuntahallituksen puh.joht.	
	Rautiainen Esko	mh:n jäsen	
	Saastamoinen Jyri	mh:n jäsen	
Muut osallistujat	Malinen Pentti	10.00 - 14.15 maakuntajohtaja	
	Halonen Paula	10.00 - 14.15 pöytäkirjanpitäjä / hallintojohtaja	
	Ponnikas Jouni	10.00 - 14.15 aluekehitysjohtaja	
	Schroderus Sanna	10.00 - 14.15 suunnittelujohtaja	
	Aalto Johannes	10.00 - 14.15 viestintä- ja markkinointipäällik kö	
	Aavakare Eila	10.00 - 12:28 mh:n 1. vpj	Poistui §:n 11 käsittelyn aikana
	Oikarinen Markku	10.00 - 14.15 mh:n 2. vpj	
	Heikkinen Salla	10.00 - 14.15 mh:n jäsen	
	Huttu-Juntunen Terttu	10.00 - 13:35 mh:n jäsen	Poistui §:n 11 käsittelyn aikana
	Kaikkonen Vesa	10.00 - 14.15 mh:n jäsen	
	Kemppainen Esa	10.00 - 14.15 mh:n jäsen	
	Rimpiläinen Anni	10.00 - 13:55 mh:n jäsen	Poistui §:n 11 käsittelyn aikana
	Vilén Seppo	10.00 - 13:30 mh:n jäsen	Poistui §:n 11 käsittelyn aikana
	Karjalainen Fanni	10:00 - 14:15 nuorisovaltuuston siht.	

ALLEKIRJOITUKSET

Mikko Polvinen
Puheenjohtaja

Paula Halonen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

1 - 11

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

____/____ 2022

____/____ 2022

Aila Heikkinen

Marjatta Immonen

Pöytäkirjan tarkastajat:

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Kainuun liiton verkkosivuilla, torstaina

____/____ 2022

Paula Halonen, pöytäkirjanpitäjä

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

MVALT § 1

Kainuun liiton hallintosäännön 10 luvun 66 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljätoista (14) päivää ennen maakuntavaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kuntayhtymän verkkosivuilla.

Tämä esityslista on postitettu 14.03.2022. Lisäksi kokouksesta on ilmoitettu seuraavissa lehdissä: Koti-Kajaani ja Kainuun Sanomat sekä Kainuun liiton ilmoitustaululla os. Kauppakatu 1 sekä Kainuun kuntien julkisten kuulutusten ilmoitustaululla.

Toimitetaan nimenhuuto luettelon mukaan. Siinä todetaan, ketkä Kainuun liiton maakuntavaltuutetut ovat saapuvilla.

Merkittään, että tämä kokous pidetään etäyhteydellä koronavirustilanteesta johtuen.

Maakuntavaltuusto:

Toimitetussa nimenhuudossa läsnä oli 29 varsinaista jäsentä, kolme (3) varajäsentä ja poissa kolme (3).

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja totesi kokouksen sääntöjen mukaan koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

MVALT § 2

Kainuun liiton hallintosäännön 10 luvun 84 §:n mukaan maakuntavaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Tarvittaessa pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina.

Maakuntavaltuustossa on hyväksytty periaate siitä, että pöytäkirjantarkastus suoritetaan sukunimen mukaan aakkosjärjestyksessä. Tällä kertaa vuorossa ovat Aila Heikkinen ja Riikka Huotari.

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuusto valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Aila Heikkisen ja Marjatta Immosen.

Maakuntahallitus	§ 26	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 3	28.03.2022

Talousraportti 01/2022

190/02.02.02/2018

MH § 26

Talouden seurantaan varten maakuntahallitukselle raportoidaan kuukausittain Kainuun liiton taloustilanteesta.

Tuloslaskelmat (koko Kainuun liiton ja vastualueiden tasolta) esityslistan erillisliitteinä.

Erillisliite nro: 2

Kirjanpidolliset kirjaukset ovat valmiina noin 15. päivä kutakin kuukautta, joten esityslistan postitusvaiheessa ei ole vielä valmiina tammikuun 2022 talousraportteja. Talousraportit toimitetaan maakuntahallituksen jäsenille myöhemmin ennen kokousta.

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi talousraportin 01/2022.

Talousraportti 01/2022 lähetetään tiedoksi myös maakuntavaltuustolle.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Maakuntavaltuusto

MVALT § 3

Tuloslaskelmat (koko Kainuun liiton ja vastualueiden tasolta) ovat esityslistan erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 1

Maakuntavaltuusto:

Hallintojohtaja Paula Halonen esitteli raporttia ja kertoi Kainuun liiton vuoden 2021 tilinpäätöksen tuloksesta.

Maakuntavaltuusto merkitsi tiedoksi talousraportin 01/2022.

Maakuntahallitus	§ 26	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 3	28.03.2022

Maakuntahallitus	§ 46	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 4	28.03.2022

Valtuustoaloitteet

328/00.04.01/2021, 329/00.04.01/2021, 60/00.02.00/2021

MH § 46

Kainuun liiton hallintosäännön 12 luvun 95 §:n 3 momentin mukaan maakuntahallituksen on vuosittain maakuntavaltuuston ensimmäisessä kokouksessa esitettävä maakuntavaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja maakuntahallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita maakuntavaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Maakuntavaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Maakuntavaltuustossa on v. 2021 jätetty kolme (3) valtuustoaloitetta ja lisäksi on saatu yksi (1) aloite:

1) Mvalt 15.3.2021 § 5 (valtuustoryhmät):

Valtuustoaloite: Toimenpide-esitysten, ohjeiden ja suositusten valmisteleminen lasten ja nuorten koulukiusaamisen kitkemiseksi

"Lasten ja nuorten koulukiusaaminen on myös Kainuussa jokaisessa kunnassa vakava ongelma, kuten kouluterveyskyselyjen tulokset osoittavat. Jokainen kiusaamistapaus on liikaa.

Uutena ja kasvavana muotona on sosiaalisen median välineiden käyttö kiusaamistarkoituksessa, nettikiusaaminen. Lapset ja nuoret mallioppivat tässäkin asiassa aikuisilta, joilta asiallinen käytös sosiaalisessa mediassa, nettietiketti, on pahasti hukassa.

Lapset ja nuoret tarvitsevat ohjausta sosiaalisen median asialliseen käyttöön, turvallisia aikuisia, käytännön tukea ja apua kiusaamistilanteissa sekä niiden ratkaisemisessa.

Kainuun maakuntavaltuuston valtuustoryhmät esittävät, että Kainuun liitto valmistelee maakunnallisia toimenpide-esityksiä, ohjeita ja suosituksia lasten ja nuorten koulukiusaamisen kitkemiseksi ja erityisesti nettikiusaamiseen puuttumiseksi.

Valmistelussa voidaan käyttää apuna maakunnallista koulutus-asiainneuvottelukuntaa, jossa on Kainuun kaikkien kuntien sivistystoimen, kaikkien oppilaitosasteiden, muiden koulutusorganisaatioiden ja myös maakunnallisen nuorisovaltuuston edustus."

2) Mvalt 22.12.2021 § 42 (Maakunnallinen nuorisovaltuusto):

Aloite: Nuorten mielenterveyspalveluiden tarpeen kartoittaminen ja tarpeen mukaisten palvelujen tarjoaminen

Maakuntahallitus
Maakuntavaltuusto 2017-

§ 46
§ 4

21.02.2022
28.03.2022

"Pula mielenterveyspalveluista on suuri ja ne eivät toiminnaltaan vastaa tarpeisiin, joten myös resurssit huomioiden, mielenterveyden kartoittaminen tulee Kainuussa aloittaa mahdollisimman nopeasti, mielellään jo vuoden 2022 aikana.

Mielenterveys tulee tuoda fyysisen terveyden rinnalle. Esitämme, että samalla kun lasten ja nuorten fyysistä terveyttä kartoitetaan laajoissa terveystarkastuksissa 1,5 ja 8.-luokilla ja lisäksi toisen asteen toisena opiskeluvuonna kartoitettaisiin vuosittain laajemmin myös nuorten mielen hyvinvointia.

Jos laajempi mielenterveyden kartoitus ei puuttuvien resurssien takia onnistu heti 5, 8 ja toiseen asteen toiselle vuosiluokalle, tulee ensimmäisenä keskittyä 8.-luokkalaisten laajempaan mielen terveyden kartoitukseen.

Vuosittaiset koulukuraattorikäynnit peruskoulusta toiselle asteelle normalisoisivat kuraattorilla käyntiä, pienentäisivät avun hakemisen kynnystä ja antaisivat lapsille ja nuorille valmiuksia oman mielen hyvinvointinsa ja henkisen kasvun arviointiin ja tarkasteluun. Vuosittainen tarkastus on tarpeen, sillä mielenterveys voi muuttua huonompaan päin todella nopeasti. Tarkastuksen ei tarvitse olla ajallisesti pitkä, sillä jo lyhyemmästä, esimerkiksi 20 minuutin keskustelusta, on jo huomattava apu ongelmien kartoituksessa.

THL:n tutkimuksen mukaan jopa 20-25% nuorista kärsii mielenterveysongelmista, joka tarkoittaa vain Kainuussa lähes kahtatuhatta nuorta. Usein mielenterveyspalveluiden ongelmina on vaikea lähestyttävyyys, mielenterveyden vähättely, pitkät hoitojonot ja osamattomat ammattilaiset ja heidän väärät toimintatapansa.

Mielenterveyden ammattilaisia tulee kouluttaa ja saada tarpeeksi nuorten tarvitsemaan apuun suhteutettuna.

Koulussa tulee myös kertoa aikaisemmin ja laajemmin mielenterveyden ongelmista ja sen ylläpitämisestä. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi kouluvierailuilla ja oppitunneilla opettamisella.

Mielenterveystarkastuksien ja mielenterveydestä kertomisen avulla ammattilaiset sekä nuoret saavat aineksia ehkäistä suurempia mielenhyvinvoinnin ongelmia. "Varhaisiin ongelmiin puuttuminen on niin nuorelle inhimillisesti sekä yhteiskunnalle taloudellisesti kestävä." (mahku mt-tarkastukset)

Yleisestekin mielenterveyspalveluista pitää saada matalamman kynnyksen palveluita, jotka ovat jokaisen saatavilla ongelman vakavuudesta huolimatta. Erityisesti matalan kynnyksen palveluiden resursseja tulee lisätä. (chat-palvelut, etätapaamiset, soittopalvelut).

Maakuntahallitus	§ 46	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 4	28.03.2022

Lähteet:

<https://thl.fi/fi/web/mielenterveys/mielenterveyshairiot/nuorten-mielenterveyshairiot>

<https://kainuunliitto.fi/tietopalvelut/tilastot/vaesto-ja-muuttoliike/>

<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/opiskeluhoito/kouluterveydenhuolto/terveystarkastukset/laajat-terveystarkastukset>

MAHKU21 -tapahtumassa koottu tiedosto (MAHKU MT-TARKASTUKSET)"

3) Mvalt 22.12.2021 § 42 (Maakunnallinen nuorisovaltuusto):

Aloite: Alueen nuorten osallistumisen turvaaminen hyvinvointialueen suunnittelussa ja toteutuksessa

"Nuorten osallistaminen hyvinvointialueiden suunnitteluun jo valmisteluvaiheessa on ensiarvoisen tärkeää. Nuoret tietävät itse parhaiten mille palveluille nuorille on tarvetta, millaiset palvelut ja palveluiden toteutustavat ovat hyviä ja tarpeellisia.

Nuorten tulee olla mukana myös hyvinvointialueella käyttöönotettavien vaikuttamiskanavien, -tapojen ja osallisuuden suunnittelussa yhdessä muiden vaikuttajaryhmien kanssa.

Nuorille tulee antaa mahdollisuus tehdä aloitteita sekä osallistua puhe- ja läsnäolo- oikeudella hyvinvointialueen toimielimiin ja erilaisiin työryhmiin, joihin nuoret itse haluavat osallistua. Alueella päätetään lukuisista nuorten arkipäiväistä elämää koskevista asioista.

Me nuoret vaadimme, että edellä mainitut asiat huomioidaan ja toteutetaan niin hyvinvointialueen valmistelussa, kuin myös sen toteutuksessa.

Kainuun maakunnallinen nuorisovaltuusto
pj. Jonna Kyllönen, 2. vpj Maire Heikkinen, sihteeri Fanni Karjalainen

Lisätietoja: Mahku21 julkilausuma 16.12.2021"

4) Aaro Mikkosen aloite 20.9.2021, sähköposti

"Aloite Kainuun maakuntaliitoille: On pikaisesti siirryttävä maakunnalliseen aluetalouteen!

Eu-Suomessa ei kannata yrittää, omistaa, eikä tehdä raskasta perustyötä. Vakavinta on, ettei myöskään viljellä ja ruokaa tuottaa vapaiden markkinoiden myyntiin! Aloitteeksi maakuntaliiton seuraavaan kokoukseen ja jokaisessa Kainuun kuntien uusituissa

Maakuntahallitus	§ 46	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 4	28.03.2022

kunnanvaltuustoissa!

Aloite myös Kainuun liitolle ja Kainuun kunnille. On nopeasti siirryttävä maakunnalliseen aluetalouteen, lähiruokaan ja lähienergiiaan. Se edellyttää myös rahavarojen kotouttamista ja rahavirtojen uudelleen ohjaamista omiin paikallistalouden myllyihin.

Aloite Kainuun liitolle: On pikaisesti siirryttävä maakunnalliseen paikallistalouteen! Painamme myös oman maksuvälineen! EU-Suomi pitääköön omat ottamansa velat itsellään!"

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että esittelytekstissä mainitut valtuustoaloitteet ja aloite on käsitelty Kainuun liitossa seuraavasti:

1) Koulukiusaamisen ennaltaehkäisy ja havaittuun kiusaamiseen puuttuminen on kirjattu tavoitteiksi Kainuun maakuntaohjelmaan 2022 – 2025. Maakuntaohjelmassa hyvinvoinnin vahvistamisessa yhtenä tavoitteena on, että kainuulaiset jaksavat työssä nykyistä pidempään ja koululaiset sekä opiskelijat voivat hyvin ja tavoitetta toteuttavana toimenpiteinä mm. tuetaan koululaisten ja opiskelijoiden viihtymistä ja jaksamista tukitoimia ja opiskeluolosuhteita kehittämällä sekä tehostetaan ennaltaehkäisevää mielenterveystyötä oppilaitoksissa. Edelleen maakuntaohjelman tavoitteena on, että Kainuu on turvallinen ja kainuulaisten turvallisuuden tunne vahvistuu ja tähän liittyvänä toimenpiteenä mm., että ennaltaehkäistään koulu- ja työpaikkakiusaamista sekä vähemmistöjen syrjintää ja puututaan niihin heti, kun ongelmia havaitaan.

Kainuun liiton virasto on käynnistänyt koulukiusaamista koskevien ohjeiden valmistelun. Asia otetaan käsittelyyn ja valmisteltavaksi seuraavassa Kainuun koulutusasiain neuvottelukunnan kokouksessa. Koulutusasiain neuvottelukunta valmistelee kevään 2022 aikana ehdotuksen ohjeistukseksi, joka tuodaan Kainuun maakuntahallituksen käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi ja joka saatetaan sen jälkeen Kainuun kuntien ja oppilaitosten tietoon ja hyödynnettäväksi. Ohjeistuksen laadinnassa hyödynnetään valtakunnallisia tavoitteita ja ohjeistuksia, kuten Marinin hallitusohjelman nollatoleranssi kiusaamiselle ja rasismille, Opetus- ja kulttuuriministeriön Toimenpideohjelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa, Opetushallituksen Kiusaamisen vastainen työ, Mannerheimin Lastensuojeluliiton kiusaamisen ehkäisemisen ohjeistus sekä KiVa Koulu -kiusaamisen vastainen toimenpideohjelmaohjelma.

Maakuntahallitus	§ 46	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 4	28.03.2022

Koulukisaaminen sekä oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi ja niiden tilanteen seuranta ja ennakointi seurantatietoja hyödyntäen otetaan säännöllisesti koulutusasiain neuvottelukunnan kokousten asialistalle.

2) Nuorten mielenterveyspalveluiden tarpeen kartoittamista koskevaa aloitetta on käsitelty neuvottelussa Kainuun hyvinvointialueen valmistelijoiden kanssa. Asia on todettu kiireelliseksi ja siten toimivaltaisena toimijana asiassa on Kainuun sosiaali- ja terveyden huollon kuntayhtymä, jolle valtuustoaloite on toimitettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten.

3) Alueen nuorten osallistumisen turvaaminen hyvinvointialueen suunnittelussa ja toteutuksessa kuluu keskeisesti Kainuun hyvinvointialueen valmisteluun. Asiasta on pidetty neuvottelu valmistelujohtaja Timo Korhosen kanssa ja sovittu jatkovalmistelusta. Hyvinvointialueen valmisteluvaiheessa otetaan kumppanuuselimeksi Kainuun liiton ylläpitämä nuorisovaltuusto. Kuluvan vuoden aikana tehdään sopimus Kainuun liiton ja Kainuun hyvinvointialueen kesken yhteisen nuorisovaltuuston toiminnasta vuodesta 2023 eteen päin.

4) Aaro Mikkosen sähköpostilla tekemä aloite ei ole valtuustoaloite, mutta tuodaan maakuntavaltuustolle tiedoksi aloitteena. Kainuun liitto toteaa, että aloitteessa korostetut aluetalouden kehittämistavoitteet sisältyvät pääosin hyväksyttyyn Kainuu-ohjelmaan.

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto merkitsee tehdyt valtuustoaloitteet loppuunkäsitellyiksi.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Maakuntavaltuusto

MVALT § 4

Maakuntavaltuusto:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntahallituksen ehdotuksen.

Maakuntahallitus	§ 28	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 5	28.03.2022

Eron myöntäminen Kari Pääkköselle maakuntahallituksen jäsenyydestä

21/00.00.01.04/2022

MH § 28

Maakuntavaltuusto on valinnut kokouksessaan 13.09.2021 § 25 maakuntahallituksen varsinaiseksi jäseneksi Kari Pääkkösen. Samassa kokouksessa Kari Pääkkösen varajäseneksi on valittu Jani Komulainen.

Kari Pääkkönen on pyytänyt eroa 24.01.2022 toimittamallaan kirjeellä Kainuun maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtävästä ja kaikista hänen osalleen nimetyistä Kainuun liiton edustajatehtävistä perustelunaan henkilökohtaiset syyt.

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto myöntää eron Kari Pääkköselle maakuntahallituksen jäsenyydestä.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Maakuntavaltuusto

MVALT § 5

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntahallituksen ehdotuksen.

Otteet

Kari Pääkkönen
Palkanlaskenta/Monetra Oulu Oy

Maakuntahallitus	§ 29	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 6	28.03.2022

Maakuntahallituksen jäsenen valinta Kari Pääkkösen tilalle

21/00.00.01.04/2022

MH § 29

Maakuntavaltuusto on valinnut kokouksessaan 13.09.2021 § 25 Kari Pääkkösen maakuntahallituksen varsinaiseksi jäseneksi. Samassa kokouksessa Kari Pääkkösen varajäseneksi on valittu Jani Komulainen.

Kari Pääkkönen on pyytänyt eroa 24.01.2022 toimittamallaan kirjeellä maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtävästä ja kaikista hänen osalleen nimetyistä Kainuun liiton edustajatehtävistä perustelunaan henkilökohtaiset syyt.

Kainuun liitto -kuntayhtymän perussopimuksen 14 §:n mukaan kuntayhtymällä on hallitus, josta käytetään nimitystä Kainuun maakuntahallitus.

Maakuntahallitukseen kuuluu kaksitoista (12) jäsentä. Kajaanista on vähintään neljä (4) jäsentä ja muista jäsenkunnista kustakin vähintään yksi (1) jäsen. Jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet.

Kuntalain 6 luvun 33 §:n mukaan valtuusto tai muu valinnasta vastaava toimielin valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa, jollei valtuusto ole päättänyt puheenjohtajamallista.

Maakuntahallitusta valittaessa noudatetaan kunnallisvaalien suhteellisuusperiaatetta.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §. Sukupuolikiintiö koskee kaikkia kunnan ja kuntayhtymän toimielimiä lukuun ottamatta valtuustoja, jotka valitaan yleisillä vaaleilla. Myöskään toimielimen puheenjohtajistoa kiintiö ei erikseen koske.

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto valitsee maakuntahallituksen jäsenen Kari Pääkkösen tilalle.

Maakuntahallitus	§ 29	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 6	28.03.2022

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Maakuntavaltuusto

MVALT § 6

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuuston jäsen Teuvo Hatva ehdotti Keskustan maakuntavaltuustoryhmän puolesta, että maakuntahallituksen jäseneksi Kari Pääkkösen tilalle valitaan Sakari Seppänen.

Maakuntavaltuusto hyväksyi yksimielisesti Teuvo Hatvan ehdotuksen.

Otteet

Sakari Seppänen
Palkanlaskenta/Monetra Oulu Oy

Maakuntahallitus	§ 30	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 7	28.03.2022

Eron myöntäminen Kari Pääkköselle maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtävästä

21/00.00.01.04/2022

MH § 30

Maakuntavaltuusto on valinnut kokouksessaan 13.09.2021 § 25 maakuntahallituksen puheenjohtajaksi Kari Pääkkösen.

Kari Pääkkönen on pyytänyt eroa 24.01.2022 toimittamallaan kirjeellä maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtävästä perustelunaan henkilökohtaiset syyt.

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto myöntää eron Kari Pääkköselle maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtävästä.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Maakuntavaltuusto

MVALT § 7

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntahallituksen ehdotuksen.

Otteet

Kari Pääkkönen
Palkanlaskenta/Monetra Oulu Oy

Maakuntahallitus	§ 31	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 8	28.03.2022

Maakuntahallituksen puheenjohtajan valinta Kari Pääkkösen tilalle

21/00.00.01.04/2022

MH § 31

Maakuntavaltuusto on valinnut kokouksessaan 13.09.2021 § 25 maakuntahallituksen puheenjohtajaksi Kari Pääkkösen.

Kari Pääkkönen on pyytänyt eroa 24.01.2022 toimittamallaan kirjeellä maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtävästä perustelunaan henkilökohtaiset syyt.

Kainuun liitto -kuntayhtymän perussopimuksen 14 §:n mukaan kuntayhtymällä on hallitus, josta käytetään nimeä Kainuun maakuntahallitus.

Maakuntahallitukseen kuuluu kaksitoista (12) jäsentä. Kajaanista on vähintään neljä (4) jäsentä ja muista jäsenkunnista on kustakin vähintään yksi (1) jäsen. Jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet.

Kuntalain 6 luvun 33 §:n mukaan valtuusto tai muu valinnasta vastaava toimielin valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa, jollei valtuusto ole päättänyt puheenjohtajamallista.

Maakuntahallitusta valittaessa noudatetaan kunnallisvaalien suhteellisuusperiaatetta.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §. Sukupuolikiintiö koskee kaikkia kunnan ja kuntayhtymän toimielimiä lukuun ottamatta kuntien valtuustoja, jotka valitaan yleisillä vaaleilla. Myöskään toimielimen puheenjohtajistoa kiintiö ei erikseen koske.

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto valitsee maakuntahallituksen puheenjohtajan Kari Pääkkösen tilalle.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntahallitus	§ 31	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 8	28.03.2022

Ote Maakuntavaltuusto

MVALT § 8

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuuston jäsen Teuvo Hatva ehdotti Keskustan maakuntavaltuustoryhmän puolesta, että maakuntahallituksen puheenjohtajaksi Kari Pääkkösen tilalle valitaan Sakari Seppänen.

Maakuntavaltuusto hyväksyi yksimielisesti Teuvo Hatvan ehdotuksen.

Merkittiin, että uusi maakuntahallituksen puheenjohtaja Sakari Seppänen piti kiitospuheenvuoron.

Otteet
Sakari Seppänen
Palkanlaskenta/Monetra Oulu Oy

Maakuntahallitus	§ 62	14.03.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 9	28.03.2022

Maakuntahallituksen varajäsenen valinta Jouni Ruuskasen tilalle

MH § 62

Maakuntavaltuusto on valinnut kokouksessaan 13.09.2021 § 25 Jouni Ruuskasen Markku Oikarisen varajäseneksi maakuntahallitukseen.

Jouni Ruuskasen menehtymisen vuoksi maakuntahallitukseen tulee valita Markku Oikariselle varajäsen Jouni Ruuskasen tilalle.

Maakuntahallitukseen kuuluu kaksitoista (12) jäsentä. Kajaanista on vähintään neljä (4) jäsentä ja muista jäsenkunnista kustakin vähintään yksi (1) jäsen. Jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet.

Maakuntahallitusta valittaessa noudatetaan kunnallisvaalien suhteellisuusperiaatetta.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §. Sukupuolikiintiö koskee kaikkia kunnan ja kuntayhtymän toimielimiä lukuun ottamatta valtuustoja, jotka valitaan yleisillä vaaleilla. Myöskään toimielimen puheenjohtajistoa kiintiö ei erikseen koske.

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto valitsee maakuntahallitukseen Markku Oikariselle varajäsenen Jouni Ruuskasen tilalle.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Ote

Maakuntavaltuusto

MVALT § 9

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuuston jäsen Heikki Hekkala ehdotti

Pöytäkirjan tarkastajat:

Maakuntahallitus	§ 62	14.03.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 9	28.03.2022

Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmän puolesta, että Markku Oikarisen varajäseneksi maakuntahallitukseen valitaan Tiina Kyllönen.

Maakuntavaltuusto hyväksyi yksimielisesti Heikki Hekkanen ehdotuksen.

Otteet

Tiina Kyllönen
Palkanlaskenta/Monetra Oulu Oy

Maakuntahallitus	§ 47	21.02.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 10	28.03.2022

Tilannekatsaus Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisesta

202/10.02.00/2019

MH § 47

Kainuun maakuntavaltuusto on päättänyt 17.6.2019 (§ 10) käynnistää maakuntakaavan laatimisen Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamiseksi. Maakuntahallitus on hyväksynyt Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman 23.11.2020 (§ 204) ja on tarkistanut sitä kokouksissaan 19.4.2021 (§ 88) ja 15.11.2021 (§ 256). Kainuun maakuntavaltuusto on käsitellyt ja evästännyt tuulivoimamaakuntakaavan laadintaa kokouksissaan 15.6.2020 (§ 9), 14.12.2020 (§ 19), 21.6.2021 (§ 14) ja 22.12.2021 (§ 40). Maakuntahallituksen hyväksymän osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti maakuntavaltuustolle esitetään tilannekatsaus tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisesta ja tässä yhteydessä maakuntavaltuustolla on mahdollisuus linjata kaavan sisältöä ja valmisteluprosessia.

Lisätietoja suunnittelujohtaja Sanna Schroderukselta, puh. 044 710 0873 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, että maakuntavaltuustolle esitetään Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen tilannekatsaus ja maakuntavaltuusto evästää maakuntakaavan valmistelua.

Maakuntahallitus:

Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 12.17-12.52.

Ote

Maakuntavaltuusto

MVALT § 10

Maakuntavaltuusto:

Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntahallituksen ehdotuksen.

Maakuntahallitus

§ 47

21.02.2022

Maakuntavaltuusto 2017-

§ 10

28.03.2022

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 12.26 - 12.50.

Maakuntahallitus	§ 51	21.02.2022
Maakuntahallitus	§ 61	14.03.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 11	28.03.2022

Kainuun edunajamisen tavoitteet ja kärkihankkeet

71/00.04.01/2021

MH § 51

Maakuntahallitus on hyväksynyt Kainuun liitolle ja Kainuun edunajamiselle yhteiset linjaukset ja kärkihankkeet 2021-2022 kokouksessaan 1.3.2021. Maakuntavaltuusto päätti kokouksessaan 22.12.2021 § 35, että edunajamisen tavoitteista tulee päättää maakuntavaltuustossa. Tämän mukaisesti maakuntajohtaja on käynnistänyt asian valmistelun pyytämällä kuntien ja keskeisten sidosryhmien uusia esityksiä ja kommentteja voimassa olevaan asiakirjaan.

Kainuun liiton kuntakierroksilla edunajamista koskeva asia on ollut keskeisesti esillä ja niiden muistioihin on kirjattu kuntien keskeisimpiä edunajamisen hankkeita. Nämä kirjaukset on huomioitu valmistelussa.

Maakuntajohtaja on valmistellut erillisliitteenä olevan ehdotuksen Kainuun tulevien vuosien edunajamisen tavoitteiksi ja kärkihankkeiksi. Esityksen rakenne perustuu Kainuu-ohjelman tilannekuvan keskeisille haasteille. Lisäksi jäsennyksessä on otettu huomioon saavutettavuuden, lainsäädännön sekä maakunta- ja kunta-asioiden ajankohtaiset asiat. Tämän vuoden ja vuoden 2023 alkupuolen erityisenä edunajamisen kohteena on tuleva hallitusohjelma. Sen tavoitteiden valmisteluun Kainuun liitto osallistuu yhdessä muiden maakuntien sekä Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukuntien kanssa.

Erillisliite nro: 3

Lisätietoja maakuntajohtaja Pentti Maliselta, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus käsittelee Kainuun luonnoksen edunajamisen linjauksiksi erillisliitteen pohjalta ja evästää asian jatkovalmistelua. Ehdotus maakuntavaltuustolle hyväksytään maakuntahallituksen kokouksessa 14.3.2022.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus merkitsi asian tiedoksi.

Maakuntahallitus päätti, että asian käsittelyä jatketaan maakuntahallituksen seuraavassa kokouksessa.

Maakuntahallitus	§ 51	21.02.2022
Maakuntahallitus	§ 61	14.03.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 11	28.03.2022

MH § 61

Erillisliitteenä olevaan esitykseen Kainuun edunajamisen linjauksiksi ja kärkihankkeiksi on tehty edellisen maakuntahallituksen kokouksen keskustelujen pohjalta tekstimuutoksia. Sen lisäksi on Venäjän Ukrainan sodan vaikutusten vuoksi jouduttu muuttamaan (käytännössä poistamaan) Venäjä-yhteistyötä koskevat kohdat. Tältä on tilannekuvan kehitys on asiantuntijanäkemyksenkin mukaan arvoituksellinen. Raja-alueyhteistyöhön liittyvät edunajamisen mahdollisuudet ja tavoitteet on arvioitava toteutuvan kehityksen myötä uudelleen.

Erillisliite nro: 3

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy erillisliitteenä olevan ehdotuksen esitettäväksi maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Ote

Maakuntavaltuusto

MVALT § 11

Kainuun edunajamisen tavoitteet ja kärkihankkeet 2022-2024 -asiakirja on esityslistan erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 2

Maakuntavaltuusto:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen esitteli asiaa.

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Mikko Polvinen esitteli valtuustoryhmien puheenjohtajien yhteiset muutosehdotukset

Maakuntahallitus	§ 51	21.02.2022
Maakuntahallitus	§ 61	14.03.2022
Maakuntavaltuusto 2017-	§ 11	28.03.2022

Kainuun edunajamisen tavoitteet ja kärkihankkeet 2022-2024 -asiakirjaan. Muutosehdotukset ovat:

Kohdan 1.1 'Kainuun työvoiman saatavuutta parantavat koulutushankkeet' toinen kohta muutetaan kuulumaan: - Toisen asteen koulutuksen rahoituksen turvaaminen ja kattavan lukioverkon turvaaminen Kainuussa.

Kohdan 1.2 'Alueellisten ekosysteemin tukeminen ja kehittäminen alue-erojen kaventamiseksi' ensimmäiseen kohtaan lisätään sulkuihin sana 'kulttuuri'.

Kohta 2.5 'Tietoliikenneyhteyksien ja datapalvelinkeskusten kehittäminen' poistetaan alakohta 'Sähköverokannustimien saaminen palvelinkeskusten kilpailukyvyyn parantamiseksi'

Kohta 4.2 'Aluekehittämisen rahoitusvälineiden kokoaminen ja EU-ohjelmien aluelähtöisyys' lisätään uusi alakohta: - Hakeutuminen osaksi Interreg Aurora toiminta-alueetta.

Kohta 5 'Monipaikkaisuus ja paikkariippumaton työ' lisätään uusi alakohta: - "Norjan mallin" mukainen opintolainahyvitys koko Kainuuseen koulutetun työvoiman saamisen helpottamiseksi.

Kohta 7 'Lainsäädäntö, muut valtion toimet ja tuleva hallitusohjelma' lisätään toiseen kohtaan sana 'kulttuuri' sekä lisätään uusi alakohta: - Lisätään Kuhmon suurpetotyöryhmään maakunnallinen edustus ja sen näkökulman tuottaminen valtakunnalliseen petopolitiikkaan.

Maakuntavaltuuston jäsen Veli-Matti Karppinen ehdotti, että kohdan 1.2 'Alueellisten ekosysteemien tukeminen ja kehittäminen alue-erojen kaventamiseksi' lisätään sulkuihin 'sotejärjestöt, kylätoiminta'.

Maakuntavaltuuston jäsen Juhani Seppänen ehdotti, että kohdan 2.4 'Kainuun rautatieyhteyksien nopeuttaminen ja kehittäminen' viidennestä alakohdasta poistetaan sana 'Vartius'.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntavaltuusto hyväksyi yksimielisesti maakuntahallituksen ehdotuksen valtuustoryhmien puheenjohtajien yhteisillä muutosesityksillä sekä Veli-Matti Karppisen ja Juhani Seppäsen ehdotuksilla korjattuna.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. §:t 1-3, 10
	Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 momentin tai muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. §:t Valituskieltojen perusteet:

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella: §:t 4-9, 11 Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 OULU Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet <u>Kunnallisvalitus</u> §:t Valitusaika 30 päivää Valitusaika alkaa 14.04.2022, jolloin päätös on ollut julkisesti nähtävillä Kainuun liiton ilmoitustaululla, os. Kauppakatu 1, Kajaani. <u>Hallintovalitus</u> §:t Valitusaika 30 päivää Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta. Tiedoksianto katsotaan saapuneeksi perille 7 vrk:ta sen lähettämisestä. Muu valitusviranomainen: Markkinaoikeus, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Oikaisuvaatimus hankintapäätöksestä: § Valitusaika 14 päivää Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtä väksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät: Valitusasiakirjat on toimitettava¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan